

2004

9712
101

UNIVERSITY
OF CALIFORNIA

101

my 8

241

ԺԵՄԵՆԵԿԻ 1704-67

Ժ-21

us

Ս Ե Ր Զ Ն

4082

Ը մ ր Գ Տ մ ն ո - Ը Է - ն .

Պ. ՀայրապետուԹԷ ՏՆ ՅՈՍԷ
ՆԵՆՆՈՒ Կարբեցւոյ
սրբազնասուրբ Կաթուղի
Կոսի ամենայն Հայոց:

3969
36290
wob

Րամանու Տեառն ԲԼԳՏԵ-
ՍԵՐԵՅ Իշխանազնի ջալա-
լեան սրբազան Լ. րբ Եպիսկո-
պոսի և մե տրապոլտի Հայ-
ոց Համայն Լ. Ղուանից:

Ի Շ Ո Ւ Շ Ի

Յամի Տեառն 1852

11632

ԺԱՄԱՆԵՆԿԻ ԱՆՐՁՆ

Մարգարեական բանն մեզ հա-
ւատացնումէ: Յայս. Ժ. 5. 6: Թէ
մին էնպէսի օր կըգայ, որ հրեշտակն
իրան ձեռքն բարձրացնելով դէպի
երկինքն երդում կուտէ նորանով որ
կենդանի է յաւիտեանս յաւիտենից.
Բէ էլ աւելի ժամանակ չը՛կայ: Առ-
քան որ հեռու լինի էս երդումի
սարսափելի ժամանակն, բայց հենց
էս խօսքս ամէն օր ասվումէ հաղա-
րաւոր մարդկանց, որ մեր մահկանա-
ցու եղբարք են. նորանք լսումեն և
մեռնումեն:

Մահն ինչպէս հրեշտակի թևերով
թռչումէ տանից տուն և ասումէ ա-
մէն մէկին որ էնտեղ բնակված է.
Թէ քեզ համար էլ աւելի ժամանակ
չը՛կայ. դու պրծել էս քո վաղելիք և

անց է կացել քեզ համար սահմանված
 ժամանակն. հիմի՛ մտի՛ր յաւիտենա-
 կան աշխարհքն: Քանի որ էս հրա-
 մանս չի ասվել մեզ՝ լուր կը լինէր,
 եթէ մենք մեզանից կը հարցնէինք. մի
 թէ պատրաստ ենք մենք լսելոյ և
 ընդունելոյ էն խօսքն և հրամանն:

Ճամանակի վերջն. մեր
 երկրաւոր շահի և ուրախուէ վերջն:

Հիմի՛կ մարդիքն շատ կերպով հե-
 տեւումն մարմնոյ ցանկութեանն աչ-
 քերի ցանկութեանն և էս կեանքիս
 ամբարտաւանութեանն, բոց էն ժա-
 մանակն ազահն կը քաշվի կը ջոկվի
 իրան խաղնայիցն. ամբարտաւանն կը-
 խոնարհվի և կը ցածանայ. հարբե-
 ցողն էլ չի ուղիւ հարբեցնօզ խըմե-
 լիքն և անառակն էլ չի պարծենալ
 իրան խայտառակութենովն և պլծու-
 թենովն: Ապա պատշնձ է ձեզ ով
 մարդիք, որ անցկացնէք ձեր կեանքն
 մեզ քերի մէջն որ ձեզ անարգելի
 են անում, և ունայնութեանց մէջն որ
 մէնակ մին քիչ ժամանակ կարօղ են
 մխլթարել ձեր սրտերն:

Օգոյշ կացեք իմ բարեկամներս,
որ ձեր սիրտըն չըկացնեք էս կե-
նաց անցաւոր բարեքներինցն և փառ-
քինցն. զոգոյշ կացեք որ չըմատնըվիք
նորանց էնպէս, մինչև կուռք շինել
նորանց ձեզ համար. որ չըլինի թէ
դուք վերջն առանց օգնութեան և
խեղճ մտքի. Ինչու որ՝ նորանք չեն
կարօղ ձեզ հետ գալ էն հողեւոր աշ-
խարհքն. նորանք էս անցաւոր ժա-
մանակիս բաներ են և յաւիտենական
աշխարհքումն տեղ չունին: Ամէն
բասի վերջն մօտացել է. ուրեմն
պարկեշտ և արթուն կացեք: (Թ. Պէպ.
հ. 7:) Պարկեշտ և արթուն կացեք
ամէն երկրաւոր ուրախութեց մէջն
և պատրաստ կացեք նորանցից ջոկ-
վել, երբ որ հրեշտակն կասէ. թէ
էլ աւելի ժամանակ չըկայ: Եւ խօսքս
ամէն երկրաւոր ուրախութիւնըն կը-
վերջացնէ և ամէն անցաւոր բաների
վերայ դրած յոյսըն՝ իսպառ կըկտրէ:
Ժա մանակի վերջն. Ապա
զղջանալոյ և փրկելոյ հմբ սահման-
ված ժամանակն ունի իրան վերջըն:

Մենք մտնում ենք էս աշխարհքիս մէջ տգիտութենով խաւարված, և հենց մեր բնութենովն յօժար ենք դէպի մեղք գործելն: Այ պատկերն մեր մէջն կորած է, և մեր կեանքն է միայն էն ժամանակն, որ տրվւած է մեզ էն կորած պատկերըն մին էլ նոր դտնելոյ ստանալոյ համար:

Այժէ մենք կըմեռնենք անղեղջ, և առանց նորեղելոյ հաւատքով. ապա պէտք է որ յաւիտեան մենք անղեղջ մեղքով պղծված և անսուրբ: Ա՞խ. ինչքան պէտք է որ էս մտածմունքս զարթնացնէ և յորդորէ ամէն մարդոյն որ ինքն իրան սիրտըն փորձէ և քննէ. մի թէ նոր ծնւած եմ էս նք հոգովն: Ա՞նչպէս են իմ ուրախութիւններն և ցանկութիւններն: Մի թէ իմ սիրտս Աստուծոյ տաճար է, կամ մեղաց բուն: Ա՞խ քանի կարճ է ժամանակն որ նորանում պէտք է էս քննութիւնըս պրծնել:

Քա մասնակի վերջն. Այժէ ժամանակի վերջն հասնի մեզ, դեռ որ մեղաց մէջն ենք վարվում՝ ապա ան-

կարելի կը լինի որ Աստուծով վայելե-
լենք և մխլթարովինք:

Մե՛ք կենումենք էստեղ Ա՛ծանից
հետու քցված մեղքի պատճառովն և
չենք կարող նորան տեսնել էնպէս,
ինչպէս որ նա է. բայց նա էլ իսպառ
չի թողել մեզ: Աս իրան յայտնել է
ողորմած և պատրաստ թողուի տալոյ
համար: Աս ասաց: Ա՛հա՛ հիմիկ է
ընդունելի ժամանակն, հիմիկ է փրկ-
կութեան օրն: (Թ. Աբե՛ն. զ. 2:) Մար-
գարէքն և առաքեալքն, թէպէտ էս
աշխարհքիցս գնացել են, բայց դեռ
հիմիկ մեզ հետ խօսումեն և ցոյց են
տալ իս մեզ էն միջնորդին, որ մեր
փրկութեան համար իրան անձըն պա-
տարագ արաւ. որ հաւատարով նորա
անունովն կեանք ունենանք: (Յօհ. Ի.
31:) Նորա պաշտօնեաներն որ նորա-
նից ուղարկվումեն մինչև էս օր էլ,
աղաչումեն մեզ հաշտուիլ Աստուծոյ
հետ և հաւատացնումեն մեզ, թէ նա
միշտ պատրաստ է ընդունել մեզ ի-
րան գիրկն: Ապա արժան է, որ նո-
րանց աղաղակելըն և կանչելըն փուչ

տեղն համարինք և երկնքի Տէրի խօսքերըն անարգենք: Մենք շուտով կրտեսնենք, թէ ինչ քան մեծ է մեր կորուսան՝ որ էլ բժշկուէն չենք գտնիր ինչու որ՝ երբ որ մարդն էս աշխարհքիցս դուրս կըգնայ, էլ նորա աչքն թողու թիւն չի տեսնիր: Այսօր ողորմած տէրն գալիս է մեր սրտի դուռն և խնդրումէ որ իրան բնդունենք: Այս յորդորումէ և կանչումէ մեզ, որ յետ դառնանք և զղջանանք, որ նա էլ կարողանայ մեր մեղքըն մեզ բաշխել: Այս դուք մի պընտացնէք ձեր սիրտըն, որ չը'լինի թէ էն ժամանակն որ հրեշտակն ազաղակէ, թէ ժամանակի վերջն հասել է՝ ինքն Տէրն իրան ձեռըն բարձրացնելով վրէժ խնդրու թիւն անէ և երդում ուտելով ասէ ձեզ՝ թէ հեռացէք ինձանից, դուք որ անարգեցիք իմ խոստացած բարեբնեւըն:

Ժամանակի վերջն: Ար ժամանակ որ էս վերջն կըգայ, մեղաւոր մարդոյ սրտի մէջն կըկորչի վերջին յոյսն: Ա՛յ ով մահեցն աւաջ խաղաւ

ողորմելի չի լինում: Բայց ճշմարիտ է, որ շատ անգամ անօրէն մարդիքն ամենից աւելի են ուրախանում, բայց շատ ժամանակ չի մնալ էսպէս. ինչու որ՝ նորանց ուրախութիւնն շուտով տրտմութիւն կը դառնայ: Միտք բերէ ք դուք էն դատաւորին, որ իրան աթոռի վերայ նստած կանչուի՞ ձեզ իրան դատաստանի առաջն որ նորան պատասխան տաք: Թէ ի՞նչպէս էք անցկացրել դուք ձեր կենաց ամէն ժամանակըն էն առաջվան աշխարհքումն: Ղուք էնտեղ անցկացրիք քրտան, քառասուն կի՞ եօթանասուն տարի: Ե՛ւ ես, կասէ նա՝ տուի ձեզ էն ժամանակըն հաշարաւոր օգտակար հնարներին հետ, որ դուք հասնէք շտորհաց և փրկուէն: Ի՞նչպէս դուք էս ամէնըն գործ ածեցիք: Բանի՞ կիրակի օրեր տուի ձեզ Բանի՞ բարոզներ էք լսել: Արչափ յաջողակ ժամանակ տուի ձեզ որ աղօթքին պարապվիք և ձեր հոգւոյ փրկութի համար միտք անէք, և էլ ձեր հոգոյ մէջ ձեր Լ՛ծ և փրկիչ Բրիտանոսի

հետ խօսիք, և նորանից շնորհք առնէք: Ապա էս յաջողակ ժամանակիցն դուք մին բան շահվել է՞ք, թէ չէ. աղօթք բարեւէ՞ք, թէ չէ. ձեր հոգոյ հետ և ձեր ստեղծողի և փրկչի հետ մտածութիւն արեւէ՞ք, թէ չէ: Ամբ թէ ձեզ տրվւած ժամանակըն փուչ տեղն կորցրել է՞ք հաղար յիմարունների մէջն, և անարգել է՞ք էն մին բանըն որ միայն և ամենիցն առաջ ձեզ համար հարկաւոր է: Ապա ի՞նչ էթէ էն ժամանակն ձեր խղճմտանքն ձեզ կրմեղադրէ. ո՞վ կարող է իմանալ էն ահաւոր և սարսափելի տրամութիւնըն որ ձեր սիրտըն կրծակէ որ էլ կաղաղակէք. վնայ ինձ՝ խեղճալի մարդ եմ: (Հոմ. Է. 24:)

Աստուած խօսեց ինձ հետ իմ ծրնօղաց խրատովն և իրան սլաշտօնեաների և քարոզիչների յորդորմունքովն և էլ իրան սուրբ աւետարանի խօսքովն. բայց ես էս ամէնըն անարգեցի և իմ հոգիս կորցրի. Ա՛վ որքան սարսափելի է էս բանս: Ա՛րի միտք անենք նորա համար, դեռ քանի որ յոյս ու-

նինք ողորմութիւն գտնելոյ համար,

Եւ ա մ ա ն ա կ ն կ ը վ ե ը ջ ա ն ա յ .
 Մ. պ ա որ չ ա ի Թ ա ն գ և պ ա տ ու ա կ ա ն
 է, ք ա ն ի որ դ ե ո չ ի վ ե ը ջ ա գ ե լ, մ ա -
 ն ա ա ն դ ն ո ը ա ն ց հ ա մ ա ը, որ դ ե ո հ ի -
 մ ի կ ի ը ա ն ց մ ե դ ք ե ը ի ց ն յ ե տ չ ե ն դ ա ը .
 ձ ե լ : Մ. մ է ն ս ա հ ա Թ որ տ ը վ վ ու մ է
 ձ ե ը կ ե ն ա ց հ ա մ ա ը, Մ. ս տ ու ծ ո յ ող ո ը -
 մ ու Թ իւ ն է, որ ձ ե ղ Ժ ա մ ա ն ա կ է տ ա -
 լ ի ս ձ ե ը մ ե դ ք ե ը ի ց ն զ զ ջ ա ն ա լ ո յ հ ա -
 մ ա ը : Մ. պ ա դ ու ը ս ե կ է : է ն Տ ե ը ի
 ա ո ա ջ ն, որ դ ու ք բ ա ը կ ա ց ը ե լ է ք .
 մ ա ն ե կ է ք է ն Տ ե ը ի ն՝ դ ե ո ք ա ն ի որ
 կ ա ը ե լ ի է գ տ ն ե լ ն ո ը ը ա ն, կ ա ն չ ե ց է ք
 ն ո ը ա ն՝ դ ե ո որ ն ա մ ոտ ի կ է, գ ն ա -
 ց է ք ն ո ը ա մ ոտ Յ ի ս ու ս ի ա ն ու ն ու լ ն և
 ա ու ո ջ ք ե ը է ք ն ո ը ա ա ը դ ա ը ու Թ իւ ն ը ն
 ն ո ը ա մ ա հ ը ն և ն ո ը ա մ ի ջ ն ո ը դ ու Թ իւ -
 ն ը ն . ա զ ա զ ա կ ե ց է ք և ա ս ա ց է ք . Մ. ծ
 ք ա լ ի ը մ ե զ մ ե դ աւ ո ը ն ե ը ի ս :

Եւ ա մ ա ն ա կ ն կ ը վ ե ը ջ ա ն ա յ .
 Մ. լ ս . ի ն չ ք ա ն մ ե ծ է է ն մ ա ը դ կ ա ն ց
 յ ի մ ա ը ու Թ իւ ն ն և ա ն մ ա տ ու Թ իւ ն ն, որ
 մ ի շ տ վ ա խ ու մ ե ն և ա հ ո վ բ ու ն ը վ ու մ ե ն,
 ա մ է ն Ժ ա մ ա ն ա կ որ մ ի տ ք է ն ա ն ու մ ,

[Թէ Ժամանակի յվերջն կըգայ, բայց
 չեն խմանում, [Թէ ինչպէս պիտի գոր-
 ծածեն էն իրանց տըրված ժամակըն,
 որ ամէն օր և ամէն սահաթ անցէ կե-
 նում: Նորանք էնպէս են խմանում, [Թէ
 իրանց հոգին իսկի չի պատրաստված
 մահուան համար, բայց էնպէս էլ ի-
 րանց կեանքըն քաշումեն մին տարուցն
 մէկէլ տարվան մէջ, և ոչինչ հոգս
 չեն անում որ իրանց անձըն պատ-
 րաստեն մեռնելոյ համար: Նրանց ա-
 զատ սահաթներըն կորցնումեն միայն
 ունայն փուչ լթաներին հետեւելով. և
 անհոգութենով և անամօթութենով
 փուչ տեղն անց են կացնում իրանց
 պատուական ժամանակըն, որ տըրվաւ
 նորանց շնորհք և հոգոյ փրկութիւն
 գտնելոյ համար, և կարծումեն, [Թէ
 իսկի մին հարկաւոր գործ չըգայ ի-
 րանց համար: Նորանք կենումեն էն-
 պէս, իբր [Թէ անկարելի լինէր ի-
 րանց կեանքի ժամանակըն ուրիշ կեր-
 պով անցկացնել, բայց միայն միշտ
 խմելով, և ուտելով և ուրախութիւն
 անելով: Ն. Ուաւօտիցն մինչև իրիկունն

միշտ կըտեսնէք նորանց, որ ունայն
 փուչ բաներին են հետեւում. կորցնու-
 մեն էն ժամանակըն, որ պէտք էր
 լինէր ընծայելը և էն էլ որ պէտք էր
 իրանց գործքերին համար գործա-
 ծել. կորցնումեն էն, ես ասումեմ, կի՞
 ծուլութենով և անհողութենով, կամ
 մեղաց և յիմարումէ մէջ ման գալով.
 դեռ քանի որ ժամանակի վերջն օրէ-
 ցօր վաղումէ հասնել նորանց վրի՞

Շատ մարդիկ անդադար գանգատ
 են անում, թէ իրանց պարսպ ժա-
 մանակն քիչ է. բայց երբ որ նորանց
 մին էնպէսի օր է պատահում, որ բան
 չունին գործելոյ նորանում, իմանում
 չեն, թէ էս պարսպ օրիս հետ ինչ
 անեն, կի՞ ինչպէս էս օրիս մին սա-
 հաթըն գործ ածեն մին լաւ և օգ-
 տակար բանի համար:

Հարուստ և մեծամեծ մարդիքն
 լաւ կարօղ են իրանց ժամանակըն էն-
 պէս անցկացնել ինչպէս որ իրանց
 կամքն է ուղում, բայց եթէ մտիկ
 տաս թէ նորանք օրէցօր ինչպէս են
 գործ ածում էն իրանց ժամանակըն.

յայտնի կըլտնանես, թէ նորանք չեն
գիտում թէ ինչ անեն նորա հետ.
Թէ ինչպէս գործ ածեն նորան և
Թէ ինչպէս ազատվ ին էն ծանր բեռ-
նիցն, որ ժամանակ է ասվում և որ
ամէն օր իրան ծանրութենովն ան-
ղայնումէ նորանց հոգին:

Իսկ ինչ ժամանակ որ նորանց
գլուխն ցաւումէ և երեսի ռահգն
փոխվումէ և երբ որ բժիշկն նորանց
վաղմէն տեսնումէ և անհանգիստու-
թենով նորանց աչքին մտիկ է անում՝
մանաւանդ եթէ գլուխըն շարժումէ
կի՞ ասում, թէ տարակուսանք ունի
նորանց կեանքին համար, ապա ինչպէս
տրտումթիւն և ահուվախ բռնումէ
նորանց հոգին. որ վախումեն թէ ժա-
մանակի վերջն մօտիկ է և շուտով
կըհամնէ հորանց վերայ. ինչու որ՝
յայտնի իմանումեն որ իսկի պատ-
րաստ չեն արքայութիւնն մտնելոյ
համար: Իսկ երբոր հորանց հիւան-
դութիւնն անց է կենում և նորանք
տեսնումեն որ առողջ են, ապա մին
էլ չեն իմանում, թէ ինչպէս պիտի

վարով ին իրան մնացած կեանքի հետ,
 Ա՛վ քանի խղճալ ի է մարդկանց
 որդոյ յիմարութիւնն, որ նորանք ու
 զարկված են էստեղ, որ պատրաստ
 լինին յաւիտեանական կեանքի համար
 և չեն գիտում, թէ ինչպէս անցկա-
 ցնեն իրանց ժամանակըն: Նորանք
 չեն գիտում, թէ ինչպէս մաշեն ի
 րանց կեանքըն և ինչպէս շուտով
 հասնեն էն օրի վերջին, որ անց է
 կենում: Ժամանակըն անց են կա-
 ցնում քընի մէջ և կամ պարապ ման-
 գալով մին տեղ իյն մէկէլ տեղն ա-
 ուանց մին բան մտածելոյ: Հարցնու-
 մեն ամէն մէկից, ով որ նորանց պա-
 տասնումէ թէ ինչպէս իրանց ժամա-
 նակըն պիտի կորցնեն. ինչու որ՝ չեն
 կարօղ են ժամանակըն անցկացնել
 էնքան շուտով ինչպէս որ կամենու-
 մեն: Սրա համար իրանց բարեկամ-
 րին օգնութիւն են կանչում, որ
 հորանց հետ ժամանակըն կը կարճա-
 ցնեն ծիծաղ խաղ և ուրախութիւն
 անելով. որ լինի թէ սրանով ազատ-
 վ ին ժամանակի մահաբեր ծանրու-

Թեև իցն: Տայց եթէ հենց էս ժամանակումս՝ որ նորանց համար էնքան ծանր է երևում, նորանց միտքն կըբերեն, թէ նորա վերջն հասել է, ապա էս վերջի մտենալուցն անասելի վախով դողումեն: Ա՛վ քանի մեծ է անմտութիւնն և յուսահատութիւնն, և քանի մեծ է էն հակառակութիւնն՝ որ մեղաւոր մարդկանց սրտումն գտնվում է և նորանց գործքերիցն երևում է: Իրաւի մարդկանց որդոյ սիրտն լիքն էրաւ չարութեամբ: յիմար զբաղմունքներ կան նորանց սրտումն որքան ժամանակ որ կենդանի են. և յետոյ մեռելների մօտն են գնում: Եւրդ: Թ. 3:

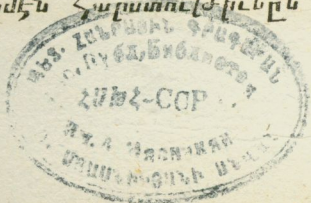
Ա՛խ երանի թէ էս ծոյլ մարդիքս՝ որ հզպէս իրանց պատրաստվիլ ըն են կեանքի համար օրեցօր յետ են բըցում, միտք բերէին, թէ ժամանակն յետ չի ընկնում. բայց թէ սոհաթներն, օրերն, ամիսներն և տարիներն շատ շուտով իբր Թեւրով Թուջումեն և տանումեն նորանց

դէպի յաւիտեանական աշխարհքն:

Նորանք խաղերի և ուրախութենէ-
 րի մէջն յետ են ընկուած, բայց ժա-
 մանակն իսկի յետ չի ընկնուած: Մին
 էնպիսի օր կըզայ, որ նորանք տըրտ-
 մեւի փորձով կիմանան՝ թէ որքան
 մեծ ազնիւ և յաւիտեանական բարիք-
 ներ են կորցրել: Իրանց շնորհաց ժա-
 մանակը՝ փուչ տեղն անցկացնելով:
 Սուրբ պետրոս առաքեալն հաւատա-
 ցնումէ նորանց, թէ թէև մեղքի մէջ
 էիքան քնած և թմրած են որ հենց
 իմանաս թէ քնի ցաւ է ընկել նո-
 րանց վերայ, եւ կարելի չէ զարթ-
 նացնել նորանց. բայց էնպէս եւ նո-
 րանց դատաստանն իսկի դատարկ չի
 կենալ և նորանց կորուստն զուր չի
 հասնիլ: Թ. Պէ. Թ. 3:

Շուտով նորանց վերայ կըհասնէ
 էն սարսափելի սահալթն, որ նորանք
 ահով կըսովորին իմանալ ժամանակի
 ճշմարիտ գիւնըն և պատուականու-
 թիւնըն: Նպա էն ժամանակն կըկա-
 մենան իրանց ամէն ուրախութիւնըն
 և ամէն հարստութիւնըն և էս աշ-

36290
 36290

խարհքիս ամէն մեծ ու թիւնըն, տալ
որ մէնակ մին օրի կամ մին սահաթի
ժամանակ ստանան զղ ջանալոյ, դէ-
պի Մատուած դառնալոյ և յուսոյ
և փրկու թեան ճանապարհըն գտնե-
լոյ համարս Մայց վայ՝ նորանց ժա-
մանակն, փրկու թիւնն և յոյսն խաղառ
կորեւ են և խկի յետ չեն դառնալ
նորանց համարս:

Ճամանակն կը վերջանայ
Տես որքան առատ աղբիւր է էս
խօսքս իմաստուն և խելացի մարդոյ
համար որ շատ շատ մտածմունք ա-
նէ: Ինչ ժամանակ որ մտիկ եմ ա-
նում ես էն օրին, որ պրծհումէ և
արեգականն, որ վեր է մտնում խա-
ւարի մէջ, ապա խղճմտահըն ասումէ
իմ սրտին. էդպէս էլ կը պրծնեն քո
կեանքի օրերն քո գործելոյ սահաթ-
ներն և շնորհք գտնելոյ ժամանակ-
ներն: Միտ երանի թէ ես կը կարե-
նայի կատարել և Մատուծոյ կամաց
պէս վերջացնել ինձ նշանակված և
յանձնված գործըն և պաշտօնըն
դեռ քանի որ շնորհքի լուսաւոր օրն

ինձ համար անց չի կացել. և Երանի
Թէ կըկարենայի ես լաւ գործածել
ողորմութեան և շնորհաց էս փայ-
լուն և լուսաւոր սահաթներըն, դեռ
քանի որ գիշերի խաւարն ինձ չի
հասել, և քանի որ իմ գործելոյ և
աշխատելոյ ժամանակն անց չի կա-
ցել:

Ինչ ժամանակ որ ես տեսնումեմ
լուսինն՝ որ լող է տալիս խաւար
ամպերի մէջ. միտքս եմ բերում Թէ
նա չափումէ իմ կեանքի ժամանակըն
և ինձ տրվւած օրերի ըոպէներըն
մօտեցնումէ իրանց վերջին: Այլ Ե-
րանի Թէ ես պատրաստ չինիմ բա-
րե մնտ ասել արեգական և լունին,
էս ամէն երևելի երկիւքին և նորա
ամէն պայծառ փառացն: Սորանք ա-
մէնքս չափումեն իմ ժամանակըն և
օրեցօր մօտեցնումեն ինձ դէպի յա-
ւիտեհական աշխարհքն:

Ինչ ժամանակ որ ես բաղի մէջ
ման եմ գալիս և էնտեղ կանգելով
մտիկ եմ անում Թէ ինչպէս կամաց
կամաց շարժվումէ արեգական սա-

հաթի շուաքն, տեսնումեմ որ թէ և նա էն խաղերի վերայ, որ սահաթըն ցոյց են տալիս էնպէս է մանդալիս, որ համարեմ թէ մարդոյ աչքին իսկի չի երևում, բայց էնպէս է նա շատով համուժ վերջի սահաթին: Այս հենց էս կերպովս իմ սահաթներն և բոպէներն էլ կամաց կամաց անց են կենում, բաց սչ ինչ տարակուսանք չըկայ, թէ նորանք կըհասնեն իրանց սահաթին և վերջին. թէ և ես խապառ անհող լինիմ նորանց շարժվելոյն և առաջանալոյ համար, թէ ժամանակն անց է կենում և թէ հենց հիմիկ քիչ է մնայել, որ պըրծնըվ իս

Արբ որ սկսումէ նոր տարին և սորա առաջին առաւօտն լուսաւորումէ ինձ վերայ, ապա թող իմանամ և միտք առնեմ՝ որ առաջին տարին պըրծվաւ և անցկայաւ իմ գլխի վերայ՝ նրա համար, որ նոր տարոյն ակզտայ: Ուրեմն ճանապարհն որ էս աշխարհքումս պիտի գնամ մին տարով կարճացաւ, որ սահմանված էր իմ

պարտաւորութիւններըն և գործքե-
լըն էս անցաւոր կեանքի մէջն կա-
տարելոյ համար: Այլ երանի թէ
երկու տակ աւելի ջերմեռանդ և
ջանք անող լինիմ, որովհետեւ էն
տարիների թիւն որ նշանակված էին
իմ գործելոյն համար, հիմիկ պա-
կասվեցաւ:

Ինչ ժամանակ որ գտնուեմ իմ
օրացոցի մէջն իմ ծննդեան օրըն,
որ ես էնտեղ գլխեւեմ, էն օրըն՝ որ
նորանում ես ընկայ Վահկանացու
մարդկանց կարգի մէջ և մտի էս ու
նայնութենով տրամու թենով և խեղ-
ճութենով լցված աշխարհքս՝ նրա
համար որ էս կեանքիս փորձութիւն-
ներովն պատրաստվ իմ էն լաւ կեան-
քին համար՝ ապա ես զարմանումեմ
և աղաղակումեմ. ո՛վ ամենակարող
Մտուած. որչափ անցկայրի ես էս
մահկանացու կեանքըս, որչափ ժա-
մանակ կորցրի և քանի քիչ պատրաստ
եմ էն երանելի կեանքն մտնելոյ
համար: Իսկի դեռ պատրաստ չեմ
եւս պատասխիլ մահուան սուհաթին,

Թէ և միշտ և անդադար մօտենու մեմ
 իմ կեանքի վերջինս Մի թէ հոր
 ծնված եմ ես Վստուծոյ սուրբ հո-
 գովն: Մի թէ սկսել եմ ես ճշմա-
 րիտ քրիստոնէի կեանքըն վարել:
 Պատրմատ եմ ես էն ահաւոր օրին
 համար, որ իմ տարիքս, թէ որչափ
 եմ կայել էս աշխարհքումս կըհա-
 մարվ ին: Կարող եմ ես մահի նեղ
 դռնովն գնալ մտնել հոգեւոր աշ-
 փարհքն: Կորոզված և սրբված եմ
 ես իմ բոլոր բնութեան և հուլթեան
 ամէն մասունքներովն որ կարենամ
 մտնել էն աներևոյթ աշխարհքի
 մէջ, որտեղ որ տարիների և օրերի
 փոփոխութիւն էլ չի լինիլ, բայց
 որ մին յաւիտեանական օրն կըլլցնէ
 մեր սիրտըն և հոգին և բոլոր հու-
 թիւնըն աստուածային և փառաւոր
 ուրախութենով և կամ մին յաւիտե-
 անական գիշերն կըսլատէ և կըլլցնէ
 մեր բոլոր հուլթիւնըն անվերջ տրտ-
 մութենով տանջանքով և մութ խա-
 ւարով:

Ինչ ժամանակ որ ես տեսնու մեմ իմ

մեռած բարեկամին կամ ուրիշ մար-
դոյն որ գերեզմանն են տանում, ես
ասումեմ իմ մտքումս. վայ՛ նորանց
տարիքն և բոպէքն անց կացան և նո-
րանց փորձվելոյ ժամանակն վերջա-
ցաւ յաւիտեան: Կորանք գնացին
իրանց յաւիտեական բնակարանն և
նորանց հոգոյ վիջակն հաստատ վրձ-
ուած է յաւիտեան: Ինչ հրեշտակն
որ երդում կեցաւ, թէ էլ ժամանակ
չ ըկայ, վերջացրուց նորանց ամէն յոյ-
սըն և վախըն և արդար դատաստա-
նի օրէնքին և կանօնին պէս նորանց
վճիռն հաստատ սահմանվեցաւ. որ կմ
տանջանքով չարչարվին և կամ ե-
րանութենով վայելեն: Օգոյշ կաց
իմ հոգիս. մտածիր դու էլ քո տե-
ղափոխութեան համար:

Ինչ ժամանակ որ մենք գնումենք
հանգիստարանն, որ մեր ընկեներբին
և բարեկամներին վերջին պարտքըն
տանք, որքան շուտ գերեզմաններ ենք
տեսնում մեր չորս կողմովն մահի
ձեռովն շինված: Ինչ են են ամէն
տապանագիրքն. հա՛ յիշատակ են.

որ յայտնուամեն մեզ էս քաղաքի կամ
 շենի մէջ բնակված մարդկաց մա-
 հրն և նորանց կեանքի ժամանակըն
 և էն ահաւոր օրըն, որ նորանց ամէն
 մէկին ասվեցաւ, [Թէ քեզ համար էլ
 ժամանակ չըկայ: Այլ իմ անձս և
 հենց հիմիկ սովորի՛ր սրանով, [Թէ իմ
 ժամանակիս վերջն էլ մօտենումէ:

Մին հնապիսի գերեզմանի [Թումի
 շուտով ինձ վերայ էլ կը բարձրանայ
 մին անյայտ երկրի մէջ: Աս կը ծած-
 կէ էս իմ մարմինըս և ոսկարներըս
 խաւարի մէջ և նորանց արեգակն
 լուսիցն և մարդկանց աչքերիցն ծա-
 ծուկ կը պահէ մինչև որ երկինքն անց
 կը կենայ և ամէն ժամանակն կը վեր-
 ջանայ:

Կարելի է որ իմ ընկերներիցս
 մինն, որ դեռ կենդանի կը մնայ, կը
 նշանակէ հասարակ քարի վերայ իմ
 օրերի համարըն, էս աշխարհքիս
 ունայնու [Թիւնըն, էս կեանքիս ակա-
 բու [Թիւնըն և ժամանակի վերջըն յի-
 շեւոյ համար: Կարելի է որ մին
 բարեկամ մին քանի ժամանակ կը գայ

որ էս իմ հանդիստ սնալոյ տեղ շն տես-
 նէ. կարելի է որ իմ մայած բա-
 րեկամներիցն մինն կըգայ որ իմ գե-
 րեզմանի քարին մօտ անձայն կար-
 դալովն իմանայ. թէ ինչ է մարդոյ
 մասն. և կարելի է որ իրան ընկերին
 ցոյց տայ իմ մահուան օրըն, և սա-
 հաթըն: Ա՛լ հանդիսաւոր և ասա-
 գին օր, որ կըվերջանայ էն իմ ժա-
 մանակն, որ ինձ նշանակված է էս
 աշխարհքումս, և իմ ամէն գործքե-
 րս և աշխատանքներս: Ա՛լ մտա-
 ծիր իմ անձս, թէ հերց էն ժամա-
 նակն, որ իմ բարեկամներս և օտար
 մարդիքն կըկանգնին և հետագ կա-
 նեն էն օրի թիւըն որ դու էս աշ-
 խարհքիցս դուրս եկիր. քո վիճակն
 վճւած կըլինի հաստատ և անփո-
 փոխ դատաստանով. որ կամ յաւի-
 ա՛նական երանութիւնըն վայելես
 քո ժամանակըն Մտուծոյ կամայ
 պէս գործ ածելոյ համար. կամ յա-
 շտե՛նական չարչարանք և տանջանք
 քաշես. որովհետեւ քո ժամանակըն
 փուչ տեղն ես անյկացրել:

Եւ յամանակն կը վերջանայ
 Քանի ծանր մեղադրութիւն է մեղ
 համար: Մենք յետ բոլորնք մեր
 կեանքի ճշմարիտ պարտաւորութիւն-
 ներըն և աշխատանքներըն և հա-
 ւատքի գլխաւոր հարկաւորութիւն-
 ներըն և կարծելով, թէ սորանց
 կատարելոյ համար դեռ ժամանակ
 չատ կայ, մեր կեանքըն կորցրինք
 անպիտան և փուչ բաներին հետեւե-
 լով: Արքան օգուտ կը լինէր, եթէ
 մենք ամէն օր ժամանակի վերջին
 համար մտածելով՝ էնպէս միտք կա-
 նէինք, թէ հենց հիմիկ հրեշտակի
 ձայնըն լսումենք կամ Յիսուսի Քրի-
 դատաստանի աւաջին կանգնած ենք.
 և ապա սորանով կը կանչէինք և կը-
 զարթնացնէինք մեր հոգին որ հան-
 դիսաւոր համար տայ, թէ մենք էստեղ
 մեր ժամանակըն ինչպէս ենք անց-
 կայրել: Թո՛ղ առէք ինձ որ մին
 քանի մանր մանր քննութիւն անեմ.
 պատճառն որ՝ հասարակ վարավորտ
 անելն քիչ է մարդոյ խղճմտանքըն
 հաւանայնում և սիրտըն շարժում:

ինչու որ՝ իսկի հորա համար հէսապ
 չեն արել. և հիմիկ իսկի չեն պատ-
 րաստված, հորա համար պատասխան
 տալ: Բայց ասան. միթէ ամէն մար-
 դոյ մեծ դատաւորն չի՞ պահանջիւ
 են հէսապըն հորանցից են վերջին
 և ահաւոր օրումն. միթէ հէնց հո-
 րանց բնութիւնըն և ծուլութիւնըն
 կընդունի պատասխանոյ տեղ, որ չը-
 դատապարտէ հորանց. անկարելի է:

(Երեւոր.) Չէ՞ որ մենք շատ ա-
 ւելի ժամանակ մաշեցինք քէֆ ա-
 նելով և ուրախուինքրի մէջ, քան
 որ պէտք էր: Աւրախուինքրն չեն
 արգելված, երբոր հորանք հարկա-
 ւոր են, և հանգստուի են տալ իս
 մեր մտացն, որ ծանրացել է գործ-
 քերով և աշխատանքներով. և երբ
 որ շօրացնելով պատրաստումեն մեզ
 հոր պարապութեանց և աշխատա-
 նաց համար Բայց ասան. չէ՞ որ մենք
 չափիցն ավելի մատնելենք մեզ հո-
 րանոյ: Չէ՞ որ մենք հորանց համար
 կորցրել ենք են ժամանակըն, որ
 տրվված էր մեզ, որ մեր անձներըս

պատրաստենք մահուան և յաւիտեանական աշխարհքի համար, և ման գանք էն բաներին համար, որ մեզ աւելի հարկաւոր էին:

Չէ՞ որ չափիցն դուրս շատ ժամանակ ենք մտնել ունայն ընկերութիւների մէջ նստելով և փուչ խօսակցութիւն անելով: Չէ՞ որ շատ անգամ բոլոր իրիկունքն կորցրել ենք նորանցով՝ թէև խղճմտանքն յորդորումէր մեզ՝ թէ պէտք է մեզ աւետարանի խօսքերըն կարդալ և մտածել և դէպի Մ. Տ. աղօթք անել: Չէ՞ որ դուր տեղն ման ենք եկել տանից տուն տեսութիւն անելոյ համար Ն. Շ. երբոր իրար հետ նստելով մեր խօսակցութիւն պրծել էր՝ սուս ենք կացել երբոր մենք և մեր բարեկամներն չենք իմայել թէ ինչ խօսենք կամ ժամանակըն ինչ բանով անց կացնենք: չէ՞ որ ունայն և անպիտան շրոյց ենք արել ՚ի հարկէ ենքան պէտք էր մեզ ժամանակըն կորցնել մինչև շատ անգամ ոչ մէնակ քամին և հաւայի եղանակըն:

բայց էլ՝ որ ամէնիցն վատ է՝ թէ
 ուրիշ մարդկանց և թէ մեր ընտա-
 րեաց անարգանքն և նախատինքն
 առաջ երբ բերել մեր խօսակցութե-
 մէջ միայն նրա համար, որ չըմանձ-
 րանանք և մեր փուչ զբոյցն եր-
 կարայնեք: Բայց իսկի մին խօսք
 Այ համար և նորա ոչորմութեան
 համար չէր կարող մտնել խառնը-
 վել մեր խօսակցութե մէջ, որ մեր
 ձանձրութե ժամանակըն քաղցրա-
 ցնէ և ուրախացնէ: Մի թէ էս ամէն
 սահմաններիս համար հէտապ
 չե՞ն պահանջիլ մեզանից: Մի թէ
 էն գառաւորն լաւ հաւան կըկենայ
 մեզ. երբոր նորանից թողուն խնդ-
 րելով կասե՞ք՝ թէ մեք էս բանե-
 րըս և բամբասանքներըս նրա հա-
 մար արինք, որ չէինք իմանում, թէ
 ինչ խօսե՞ք և կամ ինչ բանով անց-
 կացնե՞ք մեր ժամանակըն:

(Երրորդ.) Չէ՞ որ մեք մեզաւոր
 երբ նորանով որ շատ անգամ և
 անդադար թողել երբ և կամ ուշա-
 ցրել երբ] մեր յատուկ հախաւոր

գործքերն և կամ մեր սուրբ հաւատ-
 քի պարտաւորութիւններն, և պա-
 րապիւէլ եւք ուրիշ անպիտան բա-
 ներով՝ կարծելով, թէ դեռ ժամա-
 նակ շատ կայ. միթէ սովորե՞լ եւք
 մեք իմաստութեան էն գլխաւոր
 և շատ հարկաւոր կանոնն. թէ իս-
 կի յետ մի քցեր էն բանըն մինչև
 էգուցվան օրն, որ կորոշ ես անե՞լ
 էսօր. և իսկի յետ մի քցեր էն բանըն
 մինչև նոր գալու սահմանն որ կա-
 րոշ ես անե՞լ էս հիմնկվան սահա-
 թումն: Այ՞ որ շատ անգամ մեր
 անմտութիւնն հասկացել եւք՝ թո-
 ղելով և կամ ուշայնելով մեր հար-
 կաւոր գործըն, որ հենց իրան ժա-
 մանակումն պէտք էր կատարել: Ի-
 մաստուն Սաղօմօնն ասումէ. թէ
 ամէն բանի համար իրան ժամանակ
 կայ և ամէն ստեղծվածի համար
 ժամանակ՝ երկնքի տակն: Այս ճշ-
 մարիտ է, որ ամէն խելացի մարդ
 պէտք է զիտել և հեռելի որ ամէն
 բանըն իրան յատուկ ժամանակումն
 գործէ և կատարէ. ինչու որ՝ շատ ան-

գամ մերք զզ ջանումնք, որ մեր պատ-
շաճ ժամանակըն կորցրինք: Պատ-
ճառն որ՝ չենց սրա համար շատ
թշուառութիւն երբ քաշում և շատ
անգամ պատահումէ, որ մերք մեր
բանըն իսկի չենք կարօշ կատարել:
որովհետև իսկի մին էլ պատշաճ՝ ժա-
մանակ չենք գտնում՝ նորան կատա-
րելոյ համար. էլ աւելի ժամանակ
չըկայ:

Յէլ իկս դատաւորն յետ քցեց էն
խօսակցութիւնըն որ պօշոս Մա-
թեոյ հետ ունէր Քրիստոսին հա-
ւատալոյ համար և արդարութեան
համար և նոր գալու դատաստանին
համար, մինչև որ պատշաճ՝ ժամանակ
գտնէ՝ բայց հաւատալի է թէ իսկի
մին էլ չըգտաւ: (Պարծ+ Մատեւ.
24. 25:) Մյա Մատուծոյ բանն սո-
վորցնումէ մեզ, որ եթէ մերք չենք
հետևում մեր փրկութիւն ստանալոյ
համար էս հիմկիլան ժամանակումն,
որ ողորմութեան և շնորհաց ժա-
մանակն է, հրեշտակն պատրաստ է
աղաղակել. թէ էլ մեկ է ժամանակ

Էր'կայ: Թա՛հ որքան ժամանակ
 է մնում մեզ համար որ մեր
 փոկուլթեան համար գործածենք,
 Էն միայն Մատուծոյն է յայտնի: Մեր
 մնացած օրերն նոքա կամքիցն են
 կախված և նորանց թի՛ւն ամէն ի-
 րիկունն պակասվումէ: Սրա համ ք
 Թող չ ք'տաս ո՛վ մարդ, որ էգուց-
 վան օրի առաւօտն քեզ մին էլ ծու-
 լուլթեան մէջ գտնէ: Մտածիր հի-
 միկ՝ Թէ ի՛նչպէս չարաչար ես անց-
 կացրել քո առաջվան ժամանակըն,
 սահաթներըն, ամիսներըն, և տա-
 րիքըն, մեղքի և յիմարուլթեան
 մէջ մանգալով և կամ ունայն և
 փռչ պարապորդուլթեանց հետեւե-
 լով:

Ես մտածմունքս որ է քո անցկա-
 ցած կեանքի համար, Թող քո սիր-
 տըն լցնէ զզ ջուլթեանով՝ էնպէս
 որ սրանից ետե միշտ հետեօղ լի-
 նիս քո պարտաւորուլթիւններըն կա-
 տարելոյ համար հենց էս ժամա-
 նակումն որ ձեռքդ կայ: Ե՛ւ որով-
 հետե էլ յետ ես ընկէլ քո Բրիս-

տոնէութեան գործքերիցն անցկացած ժամահալուծն, ապա հիմիկ հետեւի՛ր որ շուտ շուտ առաջ գնաս. և քո հոգոյ ամէն զօրութեանովն ջանք արա որ հասնես էն վարձքին և պսակին որ Աստուած իրան հաւատացեալների առաջին է դրել երկրնքի արքայութեանումն: Ասի՛ր Աստուծոյ ձայնըն հորա սուրբ աւետարանի մէջն երկուպատիկ մըդատութեանով, և ցանկացի՛ր հորանով օգուտ ստանալ քո հոգոյ համար: Աղօ՛թք արա դէպի երկայնամիտ և շատ համբերող Աստուածն պարզ մտքով և ջերմեռանդ սրտով. ազաղակի՛ր դէպի հա և անդադար աղաչանք արսի, մինչև որ քո մեղաւոր հոգիդ դարձած լինի զըղջութեան և ապաշխարութեան մէջ՝ հորոգված լինի սրբութեան հետեւելոյ համար. մինչև որ հաստատ նշանով իմանաս, թէ Աստուծոյ ճրջմարիտ սէրն և հորա որդի Յիսուսի Քրիստոսի կենդանի հաւատքըն քեզանում գործված հաստատ-

ված է: Այլ իսկի չը դադարես, մինչև որ շնորհքովն հաստատ յոյս ստանաս քո սրտումդ, թէ դու Աստուծոյն հաճոյ ես և թէ նա է քո հաշտված հայրն: որ երբ որ օրերն ամիսներն և տարիքն անց կը կենան, հաստատ մտնես արքայութեան մէջ որտեղ որ յաւիտեանական լոյսըն և ողորմութիւնըն և խաղաղութիւնըն կը վայելես:

Ժամանակն կը վերջանայ: Փնփռք Աստուծոյ, որ նա դեռ չի վերջացրել թող շնորհակալ լինինք նորա ողորմութեանիցն, որ նա էս քան ժամանակս զգուշացնումէ մեզ և շատ կերպ պատահումքներով զարթնացնումէ մեր հոգին, էն ժամանակի վերջըն յիշացնելոյ համար որ մօտենումէ: Ամէն հիւանդութիւնն մեր միտքս է բերում, թէ մեր կեանքն մօտենումէ իրան վերջին: Սեր բարեկամների և ընկերների մահն ամէն ժամանակ մեզ յայտնի և հաստատ յիշացնումէ, թէ

մեր մահն էլ հեռու չէ: Հենց էս
կերպովս ամէն պրծված շաբաթն և
հոր կերակիրն էլ զգուշայնումէ մեզ
հորա համար: Ամէն բարող որ ժա-
մանակի կարձութեան և մեր կեան-
քի անհաստատութեան համար խօ-
սումէ, է հոր դաս և յորդորմունք
մեզ համար, թէ հրեշտակն շուտով
կը յայտնէ մեր ժամանակի վճի-
ւըն:

Ապա որքան մեղաւոր կը լինինք
մենք, եթէ միտք չը՛դնենք էս աս-
մէն ասաւոր յորդորմունքներին: Այս
քանի երկար ժամանակ է, որ Յի-
սուս Քրիստոս, և հորա ողորմու-
թիւնն և աւետարանն կանչեց քեզ
մինչև որ կամաց կամաց սխեւ էս
քո հոգոյ փրկութեան համար միտք
անել: Ա՛յ հիմիկ էլ եթէ մեզ բի-
քնիցն և թմրութենիցն զարթնացեւ
ես. միտքդ բեր թէ ինչքան երկար
ժամանակ Յիսուս համբերեց քեզ
մինչև որ հորա լուսոյն լուսաւորվե-
ցար և քո կորուստըն ճանաչեցիր.
և թէ հորանից ետև էլ ինչպէս ան-

դադար յորդորմունքով և զօրաւոր
 գործքերով, ողորմութեանով և պա-
 տիժ տալով, քաղցր սիրով և սասուկ-
 ութեանով, ուրախանալի խոստմունք-
 քով և ահ տալոյ խօսքով և մահա-
 ւանդ սուրբ հոգոյ հերսի ծածուկ
 հերգործութեանովն և աւաջնորդու-
 թեանովն, օրէցօր հոգս արաւ քեզ
 համար՝ որ քեզ յետ դարձնէ Մստու-
 ծոյ մօտ և քո հոգին ապրեցնէ և ի-
 րան շնորհքովն բժշկէ: Մսա հի-
 միկ որ էս ամէնքս իմացար՝ իրաւի՞ է
 որ ճշմարտութեանով ե՞ս քո մեղքե-
 րիցն զզ ջացել: Ճշմարտութեանով
 ե՞ս ընդունել քեզ ընծայլած գթու-
 թիւնքն և շնորհքն:

Յանձնե՞լ ես քեզ ամէն բանում
 քո տէրին և բռնե՞լ ես բոլոր սրտով
 նորա փրկութիւնքն Մհա հիմիկ է
 ընդունել ի ժամանակն, հիմիկ է փրկ-
 կութեան օրն: Ես օր որ նորա
 ձայնքն լսէք չի՞ պնտացնէք ձեր
 սրտերըն: Եսկի մին տեղ չի ասլած,
 թէ էգուց է փրկութեան օրն, կամ
 թէ էգուց է ընդունելի ժամա-

հակն բայց հիմիկվան սահաթն միայն տրվւլած է մեզ: Աւրեմն ամէն հոր օր և ամէն սահաթ է անասելի ողորմութիւն մեզ մեղաւոր մարդկանցս համար: Մեծ ողորմութիւն է ուլ մեղաւորք՝ որ հենց էս առաւօտս դեռ աշխարհքումս էք զարթնացել և ոչ թէ դժօխքի մեջըն: որ հիմիկ խապառ դէն չենք քցված և դեռ հիմիկ ամէն յոյս և ամէն ողորմութիւն չի կտրված:

Եւս մանակն կը վերջանայ: Արանելի է նա որ էս վերջի բոպէին ուրախութենով մտիկ կը տայ. սքանչաւն որ՝ պատրաստ է նորա համար: Նա խկի պէտք չէ որ վախենայ ոչ էս վճուիցն և ոչ հրեշտակի երդումիցն, երբ որ իրան ձեռըն դէպի երկինքն կը բարձրացնէ և բարձր ձայնով կը կանչէ. Բէ էլ աւելի ժամանակ չըկայ:

Արանելի են հորանք՝ որ էսպէս լու են գործածել իրանց կեանքըն և ողորմութեան և շնորհաց օրըն:

երանելի են. ինչու որ՝ Մատուցոյ
 պատկերն մին էլ նոր փայլումէ
 նորանց սրտի մէջն և իբր հաստատ
 նշան հաւատացնումէ նորանց, թէ
 Մատուցոյ առաջին ողորմութիւն և
 շնորհք են ստացել Յիսուսի Քրիս-
 տոսի ձեռովն: Նորանք յուսոյ երկ-
 րումն քննեցին և ամօթով իմացան
 իրանց անցկացած անմտութիւնըն.
 Լաց էլան իրանց մեղքերին համար
 և զղջացան նորանցից, դեռ քանի
 որ զղջանալոյ ժամանակն չէր անց-
 կացել. նորոգվեցան և նոր ստեղծ-
 ված էլան սուրբ հոգովն, էնպէս
 որ նորանց պնօշներն և նորանց
 կեանքն էլ յայտնումեն էս երանե-
 լի և Մատուածային փափոխութիւ-
 նըն որ նորանց մէջն է գործված.
 Նորանք պատրաստվեցան մահի հա-
 մար, գիտելով թէ կեանքն և ժա-
 մանակն մէնակ նրա համար էր տրվ-
 ված իրանց: Ղշմարիտ երանելի
 են էն հոգիքն. պատճառն որ՝ էդ-
 պէս իմացան և պատուեցին ժամա-
 նակի արժանաւորութիւնըն և գի-

նրն, որ ոչ թէ մէնակ չի կորցը-
րին նորան անպիտան և փուչ բա-
ներով, բայց նորանով էլ իրանց
համար էնպէսի գանձ (խոյն) ձա-
րեցին պատրաստեցին. որ էն ի-
րանց անցկացած ժամանակիցն շատ
աւելի թանգ և փառաւոր է. ին-
չու որ՝ Մատուածային ողորմու-
թեան և շնորհաց գանձըն գտին
և յաւիտենական փառաց յոյսըն ըս-
տացան: Աշմարիտ երանելի են
էն հոգիքն. ինչու որ՝ նորանց
բաղտսւորութիւնն սկիզբըն կառ-
նէ հենց էն ժամանակումն, որ
նորանց մահկանացու կեանքն էս աշ-
խարհքումն վերջանումէ, թող ա-
ւելի մանր մանր քննէք և մը-
տածէք նորանց էս երանութիւ-
նը:

Խաւարի և տարակուսանաց ժա-
մանակն անցկացաւ. էլ դուք մո-
լորութեան և անմտութեան մէջ
չէք թաղվիլ: Մէն բան ձեր
աչքին կերևի իրան Աշմարիտ կեր-
պովն Մատուածային լուսոյ առա-

ջին, և դէմ յանդիման կըտենէք ձեր առաջ իդ դրած մեր Աստուծոյ գեղեցկութիւնըն, և յաւիտենական ճշմարտութիւնըն: Կըտեսնէք նորան հենց իրան փառաւոր էութենումն և իրան որդի Յիսուս Քրիստոսումն, որ է Հօր լուսափայլ պատկերն: Կըճանաչէք նորան, ինչպէս որ նա էլ ձեզ ճանաչումէ:

Փորձվելոյ և վախենալոյ ժամանակն անցկացաւ: Արբ որ մին անգամ էս աշխարհքիս սահմանիցն դուրս կըդնաք և ամէն մարմնական մոլորայնօղ բաներիցն կըհեռանաք, ապա փրկութիւնն էլ իսկի տարակուսելի չի լինիլ: Այլ իսկի վախ չի լինիլ, թէ Հօր սիրոյ և նորա սիրեցեալ Արդոյ շնորհաց մասնակից կըլինիք թէ չէ՝ բայց հաստատ կըլայե՛լէք Աստուծոյ ամէն փառքըն և սերըն:

Ապա մեղքն էլ ոչ ժամանակ և ոչ տեղ չի գտնիլ որ ձեր մէջն:

բնակվի: Մորա իշխանութիւնն
որ մեր մահկանացու մարմնոյ մէջն
բնակվի կըլերջանայ, երբ որ հենց
մարմինն ինքն փոշի կըլդառնայ:
Եւս սրանից ետև էլ դուք իսկի
չէք զգալ և իմանալ նորա խիտ
և պիղծ խռովութիւններն, ոչ
ձեր սրտի և ոչ ձեր կեանքի
մէջն:

Ձեր հոևոր թշնամի սատա-
նային հետ կուիւ անելոյ ժամա-
նակն անց կացաւ. էլ հակառա-
կութիւն չըկայ մարմնոյ և հոգոյ
մէջն. էլ կուիւ չըկայ աշխարհ-
քի և սատանայի հետ, որ հաղա-
ւաւոր կերպով հետեւումէր ձեզ
խաբէլ և յետ դարձնէլ ձեր երկ-
նաւոր յուսիցն. ձեր զինուորութեան
գործն պրծվէլ է. և ձեր յաղթու-
թիւնն իսպաւ կատարվէլ է:

Ձեր Սատուածանից ջոկված և
հեռացած լինելոյ ժամանակն անց
կացաւ. անհոգութեան, ծուլութեան
և մին էլ մեղքի և կորուստի մէջ
ընկնելոյ վախենալի ժամանակն անց

կացաւ: Ապա սիւն կըլ լինիք Աստու-
ծոյ տաճարումն և էլ դուրս չէք
գնալ նորանից: Նա ինքն կըսիրէ
ձեզ ինչպէս իրան անձըն, և ձեր
սիրոյ բոցըն էնքան կըվառէ և կը-
բարձրացնէ. մինչև որ հրեշտակների
և կատարեալ սըրբերի սիրոյն նման
լինի:

Ապա էն ժամանակն էլ չէք չար-
չարով իլ մեղաւորների ընկերութե-
նովն: Ձեր հոգին էլ չի ծանրանալ
և շիտթով իլ ամբարիշտների խօսակ-
ցութենովն, և ձեր սուրբ և երկնա-
ւոր պարապորդութիւններն էլ չեն
կարվ իլ Աստուծոյ և նորա շնորհաց
թշնամիքներովն:

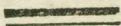
Ձեր ծանր աշխատանաց և նե-
ղութեանց ժամանակն անց կացաւ:
Արանէլի ես էն մեռելներն՝ որ
Տէրումն ննջեցին (մեռան). ինչու
որ՝ հոգին էս է ասում, որ իրանց
աշխատանքներիցն հանգիստ առին:
(Յայտ. ԺԴ. 13.) Այ սուգ. և ոչ
աղաղակ չի լինի. ինչու որ՝ տրտ-
մութեան աղբիւրներն չորացան, յա-

ւիտեան. և ոչ էլ ցաւ չի լինիլ
 ոչ մարմնոյ և ոչ հոգոյ. ինչու որ՝
 Լստուած ամէն արտասուներն կը-
 սրբէ հորանց աչքերիցն և էլ
 մահ չի լինիլ: (Յայտն. ԺԴ.
 21. 42)

Լ. մէն բան կատարված է.
 ասաց մեր օրհնեալ Փրկիչն խաչի
 վերայ. ամէն բան կատարված է,
 կարող են նորա ճշմարիտ աշակերտ-
 ներն էլ ասել մահու սահալթումն և
 ժամանակի վերջումն. իմ մեղքերն,
 յիմարութիւններն, տրտմութիւննե-
 րըն և չարչարանքներն, ամէնն կա-
 տարված է յաւիտեան, և էն զօրա-
 ւոր հրեշտակն երդում կուտէ, թէ
 էս թշուառութեանց ժամանակի վեր-
 ջսցաւ և էլ չի լինիլ նորանք անց
 կացան և իսկի մին ժամանակ յետ
 չեն դառնար:

Ավերանելի հոգիք, որ էս երկ-
 րումն ձեր օրերի փոքր և անյայտնի
 թիւըն էդպէս իմաստութեամբ կար-
 գեցիք, որ շուտով ձեր անձներըն

պատրաստեցիք երկիրքն զնարոյ հա-
 մար: Արանեւ ի էք դուք ամէն բա-
 նից և մտքիւ աւելի: ()ընէն, ա-
 միսներն՝ տարիքն: և ժամանակի ա-
 մէն կարճ՝ փոփոխութիւններն, ինչ-
 պէս փոքր կէտ կըծածկւի ին ձեր աչ-
 քերիցն էն երանելի և յաւիտենական
 կեանքի ծոցումն: Եւ ժամանակի գետն,
 որ զնումէր էս մահկանացու կենաց
 մէջ և տանումէր ձեզ շատ գայթակ-
 դութեան և փորձանաց, և տրամու-
 թեան քարերի միջովն. կըքցէ ձեզ
 անվերջ ուրախութեանց ծովի մէջ:
 Արաւի էն երանութիւններն պէտք
 է որ յաւիտենական լինին. ինչու որ
 էն տեղ ժամանակ չըկայ. բայց
 փոխված թաղված է անմահ յաւի-
 տենականութեան մէջն:

Շուշի բերդումն աւետարանակաւն
 Ժողովքի տան մէջն էս հետեօղ
 գրեանքս էլ ծախվումնն:

1. Նոր հասկացումն պղծուլ 'ե Վեհեպելէ:
2. Նախօրոքաւ լինան Կերակուցանելու:
3. Նախօրոք Բազմերէ. 'ե Գրաբարու
 ցաւ խորհրդաբարու:
4. Բնութեցումաւ Ժ' Կէն հասկացանէ:
5. Նախաւաւին ապարտածացն Վկացաւ
 Լեանց. Գրաբարու Եւ աշխարհաբարու:
6. Պարտաւաւին աւրբ Գրաց Գրաբարու:
7. Տեպրակն արբարու Ենանէ:
8. Լաւ լին հանան ապարտաւ:
9. Արեւ Խորհրդաւ Դն Կանանցն Դն
 աշխարհական Տարբար Կէրն. աշխար
 հաբարու:
10. Լաւ Կարանի պարտաւ Կան Դն աւրբ
 Ժաւարցն պարտաւ: աշխարհաբարու:
11. Նախօրոք Կանաւաւին Կրկարանէանէ
 Կանաւարաց Եւ Տակն Կանանէ Կրօնի. աշ-
 Խարհաբարու:
12. Կար Կարհաւար Կարցնաւ Կէր. աշ-
 Խարհաբարու:

